

Vergaderjaar 2018–2019

24 587

Justitiële Inrichtingen

Nr. 740

BRIEF VAN DE MINISTER VOOR RECHTSBESCHERMING

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 16 november 2018

Met deze brief informeer ik u over de stand van zaken van de sluiting van vier locaties binnen het Gevangeniswezen en de Vreemdelingenbewaring en de bijbehorende verplaatsing van medewerkers naar een nieuwe werkplek.¹

De Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI) heeft direct na bekendmaking van het kabinetsbesluit tot sluiting van capaciteit een transitieplan uitgewerkt voor het gefaseerd verplaatsen van gedetineerden en personeel. Dit plan beslaat een periode van zes maanden voor een zorgvuldige transitie, waarbij de benodigde snelheid in het proces wordt behouden. Ik vind het belangrijk dat medewerkers die hun functie verliezen door de sluitingen zo spoedig mogelijk zekerheid krijgen over hun nieuwe werkplek. Het besluit om vier locaties te sluiten heeft veel impact op de medewerkers voor wie het werk verplaatst wordt naar een andere locatie. Ook van de medewerkers in de ontvangende inrichtingen vraagt het veel inzet en flexibiliteit om de instroom van nieuwe gedetineerden op te vangen en de nieuwe collega's op te nemen in de teams en samen werkwijzen en routines op te bouwen. Dit is onvermijdelijk bij de uitvoering van een transitie van deze omvang. Juist daarom is het belangrijk dat alle medewerkers zo snel mogelijk weten waar ze aan toe zijn.

Verplaatsing personeel

Ik ben blij dat er voor alle medewerkers van de sluitende locaties een plek is en blijft binnen DJI. Dit is eerder afgesproken in het convenant «werken aan een solide personeelsbeleid» (d.d. 28 november 2017) dat is afgesloten tussen de bestuurder van DJI, de centrale ondernemingsraad DJI en de vakbonden. Alle betrokkenen krijgen een passende functie bij een andere locatie van DJI. Iedereen behoudt dezelfde rechtspositie. De medewerkers krijgen wel een nieuwe standplaats. Veel medewerkers zijn

¹ Zie brief d.d. 22 juni 2018, «Capaciteitsmaatregelen Dienst Justitiële Inrichtingen», Kamerstukken 24 587 en 29 279, nr. 725

nodig op de plek waar de gedetineerden uit de te sluiten locaties naar toe worden gebracht. In een aantal gevallen worden de betrokken medewerkers extra formatief geplaatst. De Van Werk Naar Werkvoorzieningen, voor bijvoorbeeld extra reistijd, extra reiskosten en salarisgarantie, zijn van toepassing. Ik realiseer mij goed dat ondanks deze voorzieningen een verandering van werkplaats een grote invloed kan hebben op medewerkers en hun privéleven. Er wordt daarom een zorgvuldig proces gelopen.

Er is een onafhankelijke plaatsingsadviescommissie ingericht, met daarin een onafhankelijke voorzitter en een afvaardiging van bonden en de Centrale Ondernemingsraad van DJI en van de bestuurder. Deze commissie heeft op individueel niveau de plaatsing van de medewerker onderzocht. In juli 2018 is er een inventarisatie opgesteld van alle plekken waar binnen het gevangeniswezen en de vreemdelingenbewaring of de andere DJI-onderdelen medewerkers nodig zijn (werkvraag). Deze is met alle vestigingsdirecteuren besproken. Het overzicht is beschikbaar gesteld aan de plaatsingsadviescommissie, en naderhand waar nodig bijgewerkt.

In de zomer van 2018 hebben alle betreffende medewerkers middels een belangstellingsregistratieformulier drie voorkeuren voor een toekomstige locatie kenbaar kunnen maken. Op meerdere locaties zijn kennismakingsbijeenkomsten georganiseerd, zodat medewerkers zich een goed beeld konden vormen van andere locaties.

In overleg met de vakbonden en centrale ondernemingsraad is afgesproken dat er bij het (ver)plaatsen van medewerker rekening wordt gehouden met de volgende uitgangspunten:

- Plaatsing «horizontaal» (zelfde formatieschaal) en zoveel als mogelijk in de eigen functie.
- Gestreefd wordt naar minimale reistijd.
- Mens volgt werk(vraag).
- Zoveel als mogelijk rekening houden met standplaatsvoorkeur van de medewerker.
- De persoonlijke omstandigheden van de medewerker.
- Zo nodig wordt gebruik gemaakt van extra formatieve plaatsing.

Bij de start van de plaatsingsadviescommissie (PLAC) vielen er 677 medewerkers onder het reorganisatiebereik. Van deze medewerkers is (volgens het afspiegelingsbeginsel) bepaald welke 72 medewerkers uit de locatie Zeist daar aan het werk kunnen blijven t.b.v. de gesloten gezinsvoorziening. In totaal 98 medewerkers zijn intern DJI doorgestroomd naar een andere functie of hebben DJI verlaten. Ultimo oktober 2018 waren er 507 medewerkers die geplaatst moesten worden. 259 medewerkers hiervan hebben bij de belangstellingsregistratie aangegeven een mondelinge toelichting te willen geven en dit is in alle gevallen gehonoreerd.

De plaatsingsadviescommissie heeft inmiddels advies uitgebracht over de plaatsing van deze 507 medewerkers binnen DJI. Op basis hiervan heeft de Divisiedirecteur Gevangeniswezen en Vreemdelingenbewaring een voorgenomen besluit genomen over de plaatsingen van deze medewerkers. Op 15 november 2018 is vervolgens het individuele voorgenomen plaatsingsbesluit aan alle betrokken medewerkers op het huisadres toegezonden. Dit plaatsingsplan levert het volgende beeld op:

Ongeveer 70% van de medewerkers is op hun 1e voorkeur geplaatst, bijna 15% op de 2e voorkeur en ongeveer 5% op de 3e voorkeur. Daarnaast heeft 8% geen voorkeur aangegeven of belangstellingsregistratie

aangeleverd. Zo'n 5% heeft een voorkeur opgegeven die niet realiseerbaar was. Ongeveer 10% is geplaatst op basis van persoonlijke omstandigheden.

Ongeveer 85% wordt geplaatst op een vacature (werkvraag) in een andere inrichting. Minder dan 15% wordt extraformatief geplaatst. De meeste medewerkers worden in het plan geplaatst bij inrichtingen waar ook gedetineerden naar toe zijn gegaan: ongeveer 170 medewerkers in JC Zaanstad, 60 in PI Lelystad, 50 in JC Schiphol en 35 in PI Nieuwegein.

De medewerkers hebben na ontvangst van het voorgenomen plaatsingsbesluit de mogelijkheid om binnen 14 dagen hun bedenkingen kenbaar te maken tegen het voorgenomen plaatsingsbesluit. Deze bedenkingen zullen door de Divisiedirecteur Gevangeniswezen en Vreemdelingenbewaring worden gewogen waarna er een definitief plaatsingsbesluit volgt. Voor de Kerst weten medewerkers waar hun nieuwe werkplek is en is het definitieve plaatsingsplan bekend.

Transitie gedetineerden

In het transitieschema is uitgewerkt wanneer de gedetineerden uit de locaties PI Zwaag, PI Almere en DC Zeist verplaatst worden. Het gaat hierbij om verschillende regimes: Huis van Bewaring (HvB) en gevangenis capaciteit maar ook bijzondere regimes zoals Inrichting Stelselmatige Daders (ISD) en vreemdelingenbewaring. Voordat gedetineerden kunnen worden overgeplaatst is een voorbereidingstijd van twee weken nodig voor het in gereedheid brengen van de afdeling, het dagprogramma en de personeelsroosters.

Een belangrijk onderdeel van de transitie betreft het opnieuw inzetten van de capaciteit in PI Veenhuizen voor Nederlandse gedetineerden. De gevangenis capaciteit uit PI Zwaag is daar ondergebracht. In JC Schiphol is extra capaciteit voor Huis van Bewaring gecreëerd, onder andere door het verplaatsen van capaciteit voor vreemdelingen naar DC Rotterdam. Inmiddels is de populatie van het Huis van Bewaring uit PI Zwaag verplaatst naar JC Schiphol. Medio oktober stond PI Zwaag leeg. Het betreffende personeel is zoveel mogelijk ingezet op andere locaties om daar extra afdelingen te kunnen openen. Dit betreft detacheringen die niet vooruitlopen op bovengenoemde plaatsingsprocedure. Wel wordt rekening gehouden met de kenbaar gemaakte voorkeuren van de medewerkers.

Sinds september 2018 komen extra afdelingen in JC Zaanstad beschikbaar. In oktober 2018 is begonnen met het Huis van Bewaring uit Almere geleidelijk leeg te maken en te verplaatsen naar met name JC Zaanstad, PI Veenhuizen en PI Lelystad. Begin december 2018 wordt ook de ISD-capaciteit uit Almere (72 plekken) verplaatst naar JC Zaanstad (48 plekken) en PI Nieuwegein (24 plekken). Daarmee is de transitie vanuit de PI Almere medio december 2018 afgerond. Ook vanuit PI Almere wordt het personeel waar mogelijk via detacheringen ingezet op andere locaties.

Tot slot worden de justitiabelen uit DC Zeist ondergebracht in DC Rotterdam en wordt de groep Vreemdelingen in de strafrechtsketen (VRIS) uit JC Schiphol overgebracht naar PI Ter Apel. Dit is in januari 2019 voltooid.

Tweewekelijks vindt een zogenaamd transitie-overleg plaats, waarbij met alle directeurs uit de sluitende en ontvangende inrichtingen nauwgezet de uitvoering van de transitie wordt gemonitord en steeds gekeken wordt waar plannen eventueel moeten worden bijgesteld.

Ook voor de komende tijd zal de transitie nog veel aandacht vragen van alle betrokkenen. In de locaties die open blijven, zijn nieuwe gedetacheerden ingestroomd en moeten er soms andere regimes worden uitgevoerd. Bij sommige inrichtingen komen er veel nieuwe collega's te werken, waardoor er sprake is van gewijzigde teamsamenstellingen, met soms nieuwe leidinggevenden. In het eerste kwartaal van 2019 zullen de huidige detacheringen gefaseerd worden beëindigd en medewerkers naar de vestiging, waarbinnen zij geplaatst zijn, overgaan. De werving en selectie van personeel gaat volop door om de overblijvende vacatures in te vullen. Dit alles vraagt veel inzet en flexibiliteit van alle betrokkenen. Ik heb veel waardering voor alle medewerkers van DJI die bij dit proces betrokken zijn en heb vertrouwen in de wijze waarop DJI hier uitvoering aan geeft en blijf dit ook nauwkeurig volgen. Conform afspraak zal ik uw Kamer in het voorjaar van 2019 berichten over de voortgang van de sluitingen.

De Minister voor Rechtsbescherming,
S. Dekker